

ne odpadejo, ampak se na deblu polagoma suše in odgojivajo. Cvetovi so drobni, mnogoštevilni in betičasto nakupičeni; iz cvetov postane pozneje plod. Jedna najznamenitejših in najkoristnejših je kokosova palma (*Cocos nucifera*). To najkoristnejšo izmed vseh palm sadé ljudje po vročih krajih naše zemlje, posebno pa po otocih in bregovih indijskega oceana (v Aziji). Njena prava domovina je Azija, a od tod je prenesena v vse gorke dežele. V Aziji se dobé celi gozdi kokosovih palm, pa jih tudi sadé. Kokosova palma ima 20–50 metrov visoko deblo, ki je šibko, a pri tleh precej debelo. (Denašnja slika vam kaže mlado kokosovo palmo). Ta palma zeló hitro raste in od šestega leta počemši rodi sad. Listi so pérnati in 4–5 metrov dolgi. Izpod listov izrastó veliki cvetni betiči s svojimi cvetnimi tulci. Sad ali plod tega drevesa imenujemo kokosove orehe, ki so jajčasto špičasti in veliki kakor otročja glava; v sredi imajo koščico z vlaknato lupino. Ta koščica ima, dokler še ní popolnoma zrela, v sebi neko hladilno, mleku podobno tekočino, ki se pozneje strdi v mandeljnasto, trdo, v sredi votlo jedro. Kokosova palma cvetè skozi vse leto in nosi vsak mesec 15–25 orehov. Iz sadov se pridobiva kokosovo olje; deblo daje les za stavbe; iz vlaken, ki se dobé iz listov in cvetnih tulcev, spleta se različno pletivo. Iz trdih lupin se delajo čaše in druge posode; iz deblavega soka se prideluje palmovo vino, palmov sladkor, arak (jako dobro in močno žganje) i. t. d.

— 6.



Divji kostanj.

Divji kostanj (*Roskastanie*) je doma iz Azije in so ga pred kacimi tristo leti v Evropo presadili. To drevó ima zeló gost vrh, velike, dolgopeceljate liste, in velike v kitah stoječe cvetove, ki so belo-rožni in rumeni. Zares prav zalo drevo, ki nam služi v olepšavo drevoredov, gosposkih vrtov in pokopališč. Plod leži v bodečej glaviči, ki ima v sebi svitlo rujavo seme (kostanj) z okroglastim, mrko sivim popkom. Divjega kostanja ljudje ne uživajo, ima grenak okus in ga pokladajo le živini. Posušen in zmlet divji kostanj in potlej s krmo pomešan, pravijo, da je dobro zdravilo tacim konjem, ki kašljajo in težko sópejo. Tudi krave dajejo dosti in dobrega mleka, ako se jim poklada sad divjega kostanja. To drevo je v najlepšem cvetji meseca maja. Lés porabijo mizarji in strugarji.

I. T.

Razne stvari.

Drobtine.

(Največja morska globočina) iznaša 8500 metrov v velikem morji (oceanu). Druga največja morska globočina je v atlanskem oceanu, ki ima 7100 metrov globokosti.

(Najznamenitejše reke) v našem cesarstvu so: Dunav, ki pride iz Nemčije ter teče mimo Dunaja po Ogrskem na Turško, — Aniza po gorenjem Avstrijskem, — Laba po Češkem, — Mura po gorenjem Štírskem, —